

Budgetunderlag
2009–2011

ÅKLAGARMYNDIGHETEN

Åklagarmyndighetens budgetunderlag för 2009-2011

	Sid
Sammanfattning och yrkande	1
1. Obalans mellan arbetsmängd och resurser	5
1.1 Ärendeutvecklingen	5
1.2 Obalans mellan resurser och arbetsmängd	6
1.3 Ofinansierade krav på ökad utredningskvalitet	7
1.4 Återställning för ekonomisk balans	8
2. Resurser för fortsatta ärendeökningar	8
2.1 20 000 poliser	8
2.2 Andra brottsanmälade myndigheter	9
2.3 Effekter av ökat ärendeinflöde	9
3. Resurser för utveckling kvaliteten på Brottsutredningarna	11
3.1 Utvecklingscentrum	11
3.2 Specialisttjänster	11
3.2.1 Bekämpning av internationell och grov organiserad brottslighet	12
3.2.2 Bekämpning av ungdomsbrottslighet	13
3.2.3 Bekämpning av ekonomisk brottslighet	15
4. Övriga resursbehov	16
4.1 Förbättrad säkerhet	16
4.2 Rättsväsendets informationsförsörjning och IT-stöd	16
5. Anslagsutveckling 2008 – 2011	17
5.1 Sammanfattande beräkning	17
5.2 Konsekvenser för personalförsörjningen	18
5.3 Lokalförsörjningen	19
6. Investeringar och låneram	19
7. Översikt över verksamhetens finansiering, Åklagarmyndighetens yrkande	20

Åklagarmyndighetens budgetunderlag för 2009-2011

Sammanfattning och yrkande

Brott skall bekämpas effektivt och rättssäkert. Förtroendet för rättsväsendet ska öka. För att klara detta måste resurser finnas såväl för den löpande brottsbekämpningen som för utvecklingen av kompetens och metoder för brottsbekämpningen. Därutöver krävs också resurser för att målen för de nya reformer regeringen beslutat eller föreslagit skall uppfyllas. Det är positivt att polisen tilldelas ökade resurser och att resultatet av detta blivit ett ökande inflöde av ärenden till åklagarna. Det är också positivt att domstolarna tilldelas resurser för att kunna minska sina balanser. Båda dessa satsningar medför dock en ökad arbetsbelastning för åklagarna. Kraven på åklagarna har också ökat vad gäller en aktiv förundersökningsledning, en objektiv och kompetent åtalsprövning samt en effektiv processföring, allt detta med ökade krav på samverkan med andra myndigheter som Polisen, kommunerna, Försäkringskassan och Skatteverket. Även detta ökar belastningen på åklagarna. Det är viktigt att åklagarnas resurser förstärks i takt med framförallt rättskedjans men även övriga myndigheters resurser så att effekten av satsningarna på rättsväsendet ska bli de avsedda. För perioden 2009–2011 yrkar därför Åklagarmyndigheten på en reell anslagsökning på 150 miljoner kronor varav bl.a. 25 miljoner kronor för att anpassa resursnivån till den hittills ökade arbetsbelastningen, 75 miljoner kronor för att möta den fortsatta ökningen av ärendeinflödet samt 30 miljoner kronor för kriminalpolitiska satsningar och nya reformer inom prioriterade brottstyper.

Resurser för att klara hittillsvarande ärendeökningar

Under perioden 2001–2007 har antalet ärenden ökat med nära 40 000 eller drygt 23 procent. Med den prognos som gäller för 2008 blir ökningen från 2001 ca 28 procent. Detta motsvarar i genomsnitt arbete för ca 115 åklagare och 40 administratörer. Under de senaste åren har ökningen av ärendeinflödet varit 4-5 procent per år. Antalet lagförda personer har ökat med ca 18 000 under samma period. De resurstillskott som tillförts Åklagarmyndigheten 2001–2008 har reellt motsvarat en ökning med ca 4 procent. Även med antagandet om en årlig tvåprocentig produktivetsförbättring föreligger för 2008 en skillnad på ca 10 procent mellan arbetsmängd och resurser. I detta är då inte inräknat de ökade krav som ställs på åklagare genom reformer t.ex. om samordning av ungdomspåföljder och barnahus.

Genom utvecklingen av arbetsmetoderna har balansen mellan inkomna och avslutade ärenden tidigare kunnat hållas oförändrad. Nu har såväl balanserna som genomströmningstiderna börjat öka. För att kunna klara verksamheten ökades antalet anställda tillfälligt under 2007 med stöd av anslagskrediten. Den kommer att vara belastad fullt ut under 2008. För 2008 kommer därför antalet anställda att behöva minska då pris- och löneökningarna väsentligt överstiger den kompensation som lämnats i anslaget.

Åklagarmyndigheten är i grunden för lågt dimensionerad. Arbetsbelastningen påverkar arbetsmiljön. Även rättssäkerheten kan påverkas t.ex. genom svårigheter att hålla olika tidsfrister. Vidare måste olika tidigare finansierade reformer med ökade krav på åklagarna kompenseras. För en återställning av balansen mellan arbetsbelastning och resurser yrkas för 2009 en ökning av anslaget med 25 miljoner kronor.

Resurser för fortsatta ärendeökningar

Åklagarmyndighetens arbete styrs av ärendeinflödet från Polisen och andra brottsanmälande myndigheter. Antalet poliser ska öka till 20 000 år 2010. 2001 var antalet 16 120, en ökning med nästan 25 procent. Målet är också att en större andel av poliserna ska arbeta i yttre tjänst. Även antalet brottsutredare kommer att öka. Polisens mål är att öka anmälningarna till åklagare inom samtliga brottstyper. Även om regeringen på sikt räknar med en brottsförebyggande effekt så bedöms den direkta effekten av fler synliga poliser bli ett kraftigt ökat inflöde av ärenden till åklagare. Även andra brottsanmälande myndigheter rustas för bekämpningen av brott. Skattebrottsenheterna har nära fördubblat sin personal de senaste åren och Försäkringskassan har anställt ytterligare 350 bidragsutredare. Även Migrationsverket har angett en ändrad attityd till anmälningar av brott avseende brukande av falsk urkund vilket kan leda till ett avsevärt ökat ärendeinflöde.

Det är svårt att exakt bedöma effekten av Polisens och övriga myndigheters satsningar. Att trenden med ett ökat ärendeinflöde fortsätter med 4-5 procent per år torde dock vara en försiktig uppskattning. För att inte ytterligare påverka arbetsmiljön negativt och för att kunna behålla kvaliteten på åklagarbesluten krävs en reell ökning av anslagsnivån med 25 åklagare och 10 administratörer motsvarande 25 miljoner kronor per år, sammanlagt 75 miljoner kronor under treårsperioden. Av dessa är 10 avsedda för hanteringen av det ökade inflödet avseende bidragsbrottet.

Resurser för utveckling av kvaliteten på brottsutredningarna

Under de senaste årtiondena har åklagarrollen förändrats dramatiskt. Åklagarnas kriminalpolitiska roll har fördjupats och förstärkts. Åklagarnas förundersökningsledning har utvecklats, särskilt i ärenden om mer allvarlig brottslighet. Genom bl.a. ökad internationalisering och teknikutvecklingen blir brotten allt svårare att uppdaga och utreda. För att möta denna utveckling krävs en specialisering samt ett långsiktigt och medvetet utvecklingsarbete med koncentration på områden som från kriminalpolitiska utgångspunkter är de mest angelägna. Sedan flera år pågår en kvalitetsutveckling av

det operativa åklagararbetet genom metodutveckling, kompetensutveckling och specialisering. Ett led i detta är att utse särskilda åklagare att arbeta med en viss brottstyp. Dessa ges en särskild kompetens och har också uppgiften att samordna arbetet inom ett geografiskt område och med andra myndigheter som t.ex. Polisen och socialtjänsten. Vid de internationella åklagarkamrarna finns t.ex. ca 50 åklagare med särskild kompetens för bekämpning av internationell och grov organiserad brottslighet.

I genomsnitt ca en fjärdedel av tiden för de 240 specialisterna används för både lagstadgade och eget initierade samordnings- och samverkansuppgifter samt för lokal och central metod- och kompetensutveckling. Särskild ekonomisk kompensation för dessa prioriterade satsningar har lämnats av statsmakterna för miljöbrottsbekämpning, bekämpning av bidragsbrott samt för handläggning av rättssäkerhetsgarantier.

För 2009–2011 bedöms ytterligare satsningar på kriminalpolitiskt viktiga områden bli nödvändiga avseende bekämpningen av grov och organiserad brottslighet (10 åklagare), ungdomsbrott (15 åklagare) samt ekonomisk brottslighet (5 åklagare). För dessa satsningar beräknas ett medelsbehov på 30 miljoner kronor under treårsperioden.

Förbättrad säkerhet

Säkerhetsfrågorna har blivit allt viktigare och hot och våld mot åklagarna har ökat markant. Åklagarmyndighetens kostnader för såväl förebyggande säkerhetsarbete som åtgärder i samband med incidenter, har ökat. Exempelvis har en särskild befattning som säkerhetschef inrättats för att systematiskt leda säkerhetsarbetet. För perioden 2009-2011 beräknas ett behov av ytterligare 5 miljoner kronor för aktiva säkerhetsåtgärder. I dessa ingår kostnader dels för teknisk utrustning, rutiner och utbildning, dels för exempelvis dubbling av åklagarinsatsen vid handläggning av ärenden med särskild hotbild.

Elektroniskt informationsflöde i rättskedjan

Den målbild som fastställts av Rådet för rättsväsendets informationsförsörjning är ett fungerande elektroniskt informationsflöde i rättskedjan senast ingången av 2012. Åklagarna finns som ett led i mitten av kedjan och ska bygga elektroniska kopplingar såväl mot polis som mot domstolar. Investeringarna för utvecklingen av system för elektronisk stämningsansökan, tvångsmedelshantering mm. beräknas under perioden 2009-2011 uppgå till lägst 40 miljoner kronor. Sammantaget med de redan gjorda investeringarna innebär det en årlig belastning på anslaget med lägst 15 miljoner kronor. För att Åklagarmyndigheten ska ha ekonomiska möjligheter att uppfylla sin del av utvecklingsåtagandet krävs en omfördelning av utvecklingsresurser inom rättsväsendet samt en uppräknig av anslaget för att finansiera investeringarna till dess att vinsterna av investeringarna går att realisera efter 2012.

Hemställan

Med hänsyn till vad som nu har nämnts och till det underlag som presenteras i det följande hemställer Åklagarmyndigheten att regeringen beslutar

att föreslå riksdagen att för 2009 som en reell nivåhöjning öka ramanslaget 4:3, Åklagarmyndigheten, med 60 miljoner kronor exklusive pris- och löneomräkning. För kompensation av pris- och löneökningar beräknas 34 miljoner kronor

att föreslå riksdagen att för 2010 öka ramanslaget 4:3, Åklagarmyndigheten med reellt ytterligare 40 miljoner kronor exklusive pris- och löneomräkning. För kompensation av pris- och löneökningar beräknas 35 miljoner kronor

att föreslå riksdagen att för 2011 öka ramanslaget 4:3, Åklagarmyndigheten med reellt ytterligare 50 miljoner kronor exklusive pris- och löneomräkning. För kompensation av pris- och löneökningar beräknas 36 miljoner kronor

att för 2009-2011 öka låneramen med 5 miljoner kronor till 115 miljoner kronor

att fastställa en anslagskredit på 3 % av anslaget

att fastställa en kredit på räntekontot i Riksgäldskontoret på 10 % av anslaget

Beslut om budgetunderlaget har fattats av riksåklagaren Fredrik Wersäll. I den slutliga handläggningen av ärendet har deltagit vice riksåklagaren Guntra Åhlund, överåklagaren Agneta Blidberg, överåklagaren Nils Rekke, ekonomidirektören Agnète Löthman, personaldirektören Peter Brodd samt planeringsdirektören Bertil Metzger, föredragande. Budgetunderlaget har behandlats i Åklagarmyndighetens ledningsråd samt i förhandlingar med personalorganisationerna.

Stockholm den 29 februari 2008

Fredrik Wersäll

/ Bertil Metzger

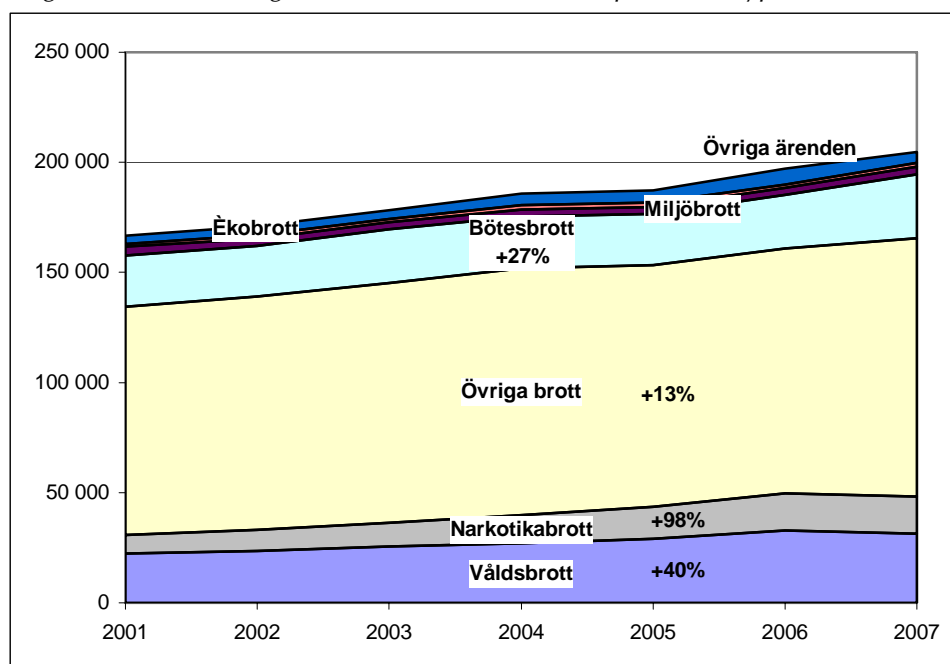
Åklagarmyndighetens budgetunderlag för 2009-2011

1. Obalans mellan arbetsmängd och resurser

1.1 Ärendeutvecklingen

Verksamhetsåret 2007 redovisas i årsredovisningen. Av denna framgår bl.a. att riksdagens och regeringens satsningar på polisen som ett resultat gett ett fortsatt kraftigt ökat inflöde av ärenden från Polisen till åklagare. Även inflödet från andra brottsanmälande myndigheter har ökat. Ett exempel på detta är anmalingarna om bidragsfusk från Försäkringskassan som ökat från 3 500 brottsmisstankar 2006 till 10 000 under 2007. Ökningen som illustreras i diagrammen nedan uppgår till ca 38 000 fler inkomna ärenden än under 2001 motsvarande 23 procent. De avslutade ärendena ökade samtidigt med 19 procent. Ökningen motsvarar en genomsnittlig årlig arbetsmängd för ca 115 åklagare och 40 administratörer.

Diagram 1: Utveckling av inkommande ärenden per brottstyp 2001-2007

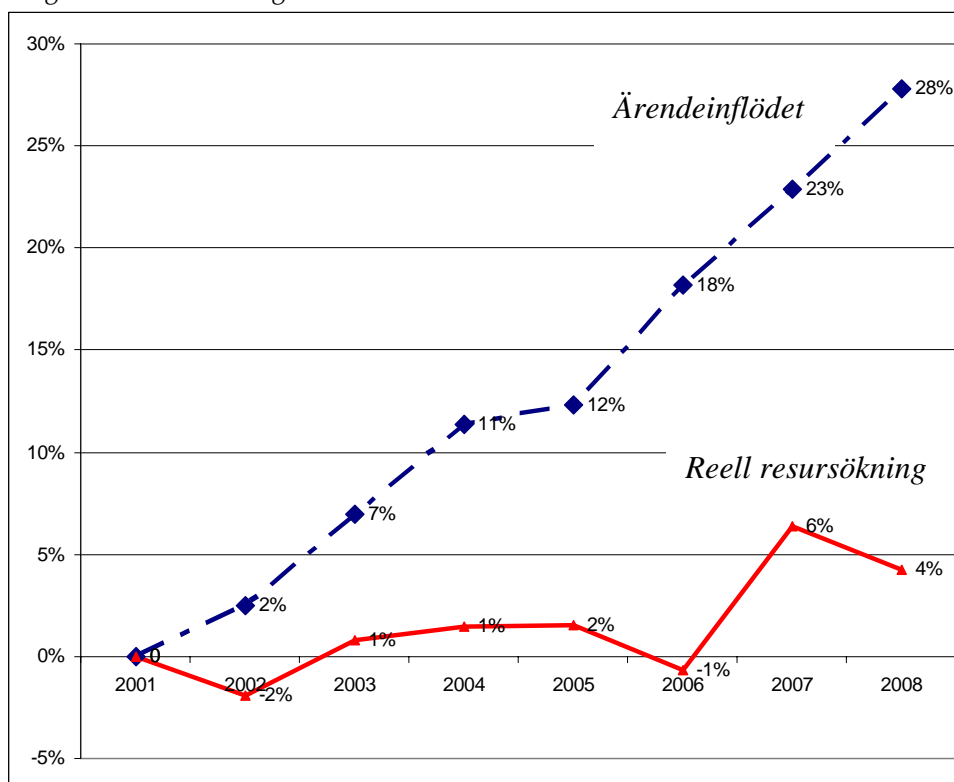
Bland de brottstyper som ökat mest ingår våldsbrotten som ökat med ca 40 procent under perioden. Även narkotikabrotten, bötesbrotten och andra enklare brott har ökat.

I diagram 2. nedan redovisas en beräknad reell utveckling av anslaget jämfört med ärendeökningen under 2001-2007. Den reella ökningen av anslaget (streckad linje) är schablonmässigt beräknad med utgångspunkt från en genomsnittlig ökning av kostnaderna för löner och lokaler på 3,5 procent per år. Det ger en kostnadsökning på ca 20–25 miljoner kronor per år och överensstämmer med de avtal som gällt under perioden.

1.2 Obalans mellan resurser och arbetsmängd

I beräkningen av utvecklingen av ärendeinflödet har antagits att ökningen fortsätter i enlighet med den trend som varit under de senaste åren. Med den satsning som görs på Polisen och andra brottsanmälade myndigheter torde detta vara en försiktig prognos. Av diagrammet framgår att ett glapp på 24 procent föreligger mellan ärendeökningar och reella resurser. Med ett antagande om en normal produktivitetsförbättring med 2 procent per år föreligger ändå en skillnad på 10 procent mellan reell resursutveckling och ärendeökningar. Detta motsvarar ca 80 åklagare och 30 administratörer.

Diagram 2: Utveckling av reella resurser och ärendeinflöde 2001-2008

Vid bedömningen av arbetsbelastningen måste också hänsyn tas till flera faktorer. En sådan faktor är ökningen av antalet lagförda personer med ca 18 000 sedan 2001. Det är mycket positivt att polis och åklagare lagför fler som begått brott men samtidigt ger det en ökad arbetsbelastning för åklagaren såväl som förundersökningsledare som i rätten.

Under hela 2000-talet har både genomströmningstiderna och balanserna minskat kraftigt. För 2006 och 2007 bröts den trenden och resultaten för 2007 blev istället en ökning av balanserna med 6 600 ärenden och en ök-

ning av den genomsnittliga genomströmningstiden från färdig förundersökning till åklagarbeslut från 24 till 36 dagar. Dock bör noteras att den s.k. åklagarbalansen var oförändrad medan balanserna hos Polisen och domstolarna ökade.

1.3 Ofinansierade krav på ökad utredningskvalitet

En ytterligare faktor som också måste vägas in och som är svårare att mäta är de nya uppgifter och ökade kvalitetskrav som tillförts under senare år. Det ställs krav på åklagare att t.ex. vara en aktiv förundersökningsledare, delta i förhör med barn, samverka med sociala myndigheter samt stödja och utbilda polisen. Åtgärderna vidtas också för att förbättra samarbetet mellan de brottsbekämpande myndigheterna men också med andra myndigheter för att öka och påskynda lagföringen och förbättra kvaliteten i utredningsarbetet. Uppskattningsvis används ca 25 procent av specialiståklagarnas arbetstid till andra arbetsuppgifter än ren handläggning av ärenden. Det motsvarar ca 60 årsarbetande specialiståklagare, något som inte beaktas i budgetsammanhang. (Bidragsbrotten och nya arbetsuppgifter beträffande hemliga tvångsmedel tas inte upp här eftersom myndigheten tilldelats medel för dessa uppgifter). Exempel på uppgifter som tillkommit under senare år är:

Mängdbrott

- Samverkan med polisen för planering, genomförande och uppföljning av lokala insatser för bekämpning av prioriterad mängdbrottslighet.
- Deltagande i polisenämnder och arbetet i lokala brottsförebyggande råd.
- Samordnande roll mellan polis och domstol för att få ett effektivt flöde genom rättskedjan bl. a. försöksverksamhet med snabbare handläggning, snabbspåret m.m.
- Kvalitetssäkring genom utbildning och uppföljning av polisiärt förundersökningsarbete.

Relationsvåld

- Samverkan med sociala myndigheter.
- Lokala projekt åklagare – domstol för att snabba upp genomströmningstiden för ärenden avseende våld mot kvinnor.
- Brottsofferfrågor (stöd, information och tillgänglighet för brottsoffer).
- Samverkan, information och utbildning av företrädare för brottsofferjourer, kvinnojourer, kvinnofridsgrupper och vittnesstödjare samt i olika lokala projekt.
- Samråd med sjukhus och psykiatrisk mottagning i ärenden där målsägande är barn.
- Barnahusprojekt, krav på att åklagarna skall närvara vid förhör med barn.

Ungdomsbrott

- Sammankallande för samverkansmöten med andra myndigheter (polisen, socialtjänsten m.fl.). Som exempel kan nämnas att en av kamrarna har 17 kommuner att samverka med. I samverkansansvaret ligger även ett utbildnings- och informationsansvar.
- Medlingsverksamheten som utökats.
- Aktivt lokalt projektarbete (t.ex. Ung och Trygg i Järva och Brunna – Angered projektet m.fl.).

Listan kan utökas med ytterligare exempel avseende korruptionsbrott, miljöbrott och arbetsmiljöbrott, hatbrott och åtgärder för förverkande enligt FATF:s rekommendationer.

1.4 Återställning för ekonomisk balans

Det är mot bakgrund av redovisningen ovan uppenbart att kraven på ökad produktivitet för Åklagarmyndigheten avsevärt överstigit vad som normalt gällt inom både privat och offentlig förvaltning. Fram till 2006 kunde dock kraven mötas med kraftfulla rationaliseringsåtgärder genom införande av IT-stöd, kompetensutveckling och ändrade arbetsmetoder samt genom gripande organisationsförändringar. Under 2007 kunde dock konstateras att det inte längre gick att möta fortsatta höga produktivitetskrav utan tillskott av personal. De resurstillskott som tillfördes genom tilläggsbudget urholkades av den låga pris- och löneomräkningen och anslagskrediten utnyttjades nästan fullt ut (23 miljoner kronor) för att klara arbetsbelastningen.

För 2008 beräknas ärendeinflödet att fortsätta öka med ca 4-5 procent. Kompensationen för pris- och löneökningar uppgår till 0,7 procent medan löneavtalen på arbetsmarknaden ligger på 3,5-4 procent. Det medför en minskning av personalen under 2008 med motsvarande ca 30 åklagare för att anslagskrediten inte ska överskridas. Samtidigt har tillfälliga besparingsåtgärder vidtagits. Exempelvis har vidareutbildningen helt utgått under året och även utvecklingsverksamheten har minskats i inte ringa omfattning.

För att återställa balansen mellan resurser och arbetsmängd yrkar Åklagarmyndigheten på en ramhöjning med 25 miljoner kronor för 2009.

2. Resurser för fortsatta ärendeökningar

Såsom redovisats ovan har ökningen av ärendeinflödet till Åklagarmyndigheten ökat med 4-5 procent per år sedan början av 2000-talet. Det finns flera faktorer som pekar på att denna trend kommer att fortsätta på minst samma nivå som tidigare år.

2.1 20 000 poliser

Enligt regeringens mål ska det finnas 20 000 poliser vid utgången av 2010. Det innebär en ökning med 2 500 poliser jämfört med 2006. Under de senaste åren har också Polisen satsat på ökad kompetensutveckling för förundersökningsledare och utredare och även civila brottsutredare har anställts. Med fler poliser i yttre tjänst kommer också fler brott att upptäckas och överlämnas till åklagare. Ökningen av antalet poliser har redan påbörjats och ger ett genomslag i tillförseln av ärenden till åklagare.

2.2 Andra brottsanmälade myndigheter

Flera myndigheter har kraftigt förstärkt sin kapacitet för kontroll. Skatteverket har nära fördubblat antalet anställda på skattebrottsenheterna till 200 och Försäkringskassan har utökat antalet bidragsutredare med 350. Enligt den nya lagen om bidragsbrott som infördes i augusti 2007 har bidragsutbetalande myndigheter skyldighet att anmäla också oaktsamhet i samband med begäran om ersättning. Detta kommer utöver Försäkringskassan att gälla t.ex. samtliga 290 kommuner som betalar ut socialbidrag, ca 20 arbetslöshetskassor och Centrala studiestödsnämnden. Hur många brottsanmälningar som blir ett resultat av den nya lagen är svårt att prognostisera. Från 2004 till 2007 ökade antalet inkomna brottmisstankar till åklagare enligt tabellen.

Tabell 1, ärendeinflöde avseende bidragsbrott 2004-2007

År	Inkomna brottmisstankar
2004	ca 1.000
2005	ca 2.200
2006	ca 3.500
2007	ca 10.000 (varav ca 100 utgör brott enligt bidragsbrottslagen)

Under 2007 tillfördes Åklagarmyndigheten 7 miljoner kronor för hanteringen av bidragsbrottsärenden. Detta resurstillskott byggde på 2006 års inflöde och är redan disponerade för 2007 års ärendenivå. Utökade anmälningar om bidragsbrott måste, om de ska ha prioritet, ställas mot handläggningen av ärenden om t.ex. våld mot kvinnor, narkotikabrott eller annan vardagsbrottslighet. Åklagarmyndigheten beräknar ett behov av ytterligare 10 åklagare motsvarande 10 miljoner kronor för dessa ärenden. En särskild framställan om ytterligare resurser för hanteringen av bidragsbrotten under 2008 har nyligen lämnats till regeringen. Om regeringen under 2008 beslutar om en permanent ramhöjning för att möta ärendeinflödet av bidragsbrott kan detta yrkande lämnas utan åtgärd.

Migrationsverket har angett en ändrad attityd till anmälningar av brott avseende asylsökandes brukande av falsk urkund vilket kan leda till ett avsevärt ökat ärendeinflöde till åklagare. Antalet asylsökanden från Irak var ca 18 000 under 2007. Samma antal beräknas under 2008. Av de asylsökande från Irak medför enligt Migrationsverket ca 75 procent falska handlingar.

För 2008 har Migrationsverket fått EU-medel för en försöksverksamhet med snabbare asylförfarande för asylsökande från Irak. Försöksverksamheten är förlagd till flyktingförläggningen i Flen som beräknas hantera asylärenden för ca 5 000 sökanden. Ca 3 000 av dessa beräknas återropa falska handlingar och bli föremål för brottsutredning. Det går ännu inte att förutse effekterna av den ändrade inställningen hos Migrationsverket för övriga asylmottagningar eller över tiden.

2.3 Effekter av ökat ärendeinflöde

Det är svårt att exakt bedöma effekten av Polisens och övriga myndigheters satsningar men att trenden med ökat ärendeinflöde fortsätter med minst 4-5 procent per år motsvarande ca 10 000 ärenden torde vara en försiktig

uppskattning. Det finns olika sätt att möta ökningen av ärendinflödet. Ett sätt är att överlämna ansvaret för förundersökningarna i ett ökat antal ärenden av enkel beskaffenhet till Polisen. Det ställer också ökade krav på Polisens resurser för förundersökning och utredningsverksamhet – numerärt och kompetensmässigt. Även Åklagarmyndighetens interna organisation för hantering av enklare ärenden kommer att utvecklas och göras mer kostnadseffektivt under 2008 för att möta ärendetillflödet.

Trots dessa åtgärder med effekter på både kort och lång sikt krävs resurstillskott för att kunna behålla kvaliteten på förundersökningar och åklagarbesluten och för att kunna ha en acceptabel arbetsmiljö för åklagare och övrig personal. För att möta ärendeökningarna krävs således en reell ökning av anslagsnivån med 25 åklagare och 10 administratörer motsvarande 25 miljoner kronor per år, sammanlagt **75 miljoner kronor** under treårsperioden. I detta ingår medel för de ytterligare 10 åklagarna för bidragsbrott. För att åstadkomma en sådan reell ökning krävs ramhöjningar enligt tabellen.

Tabell 2: Yrkande om reella ramhöjningar för 2009-2011

	2009	2010	2011
Pris- och löneökningar	-34	-35	-36
Pris- och löneomräkning enl. BP	22	26	26
Skillnad pris- och löneomräkning	-12	-9	-10
Reellt resursbehov för ärendeökning	-25	-25	-25
Yrkande om ramhöjning	37	34	35

Om Åklagarmyndigheten inte får ett resurstillskott enligt ovan ska den prognostiserade ärendeökningen under perioden på ca 40 000 ärenden istället mötas med en minskning av antalet åklagare med ca 70 jämfört med 2007. Ska dessutom anslagskrediten regleras under perioden krävs en minskning med ytterligare ca 30 åklagare, d.v.s. 100 åklagare sammanlagt eller 12 procent av åklagarkåren. I beräkningarna ingår också en motsvarande minskning av det administrativa stödet i den operativa verksamheten. En sådan utveckling är inte möjlig utan effekter som längre genomströmningstid, ökade balanser och en oacceptabel arbetsmiljö. Det skulle exempelvis få som konsekvens att :

- åklagarnas möjligheter att vara förundersökningsledare försämras vilket leder till resursslöseri inom polisen
- åklagarnas möjligheter att besluta i åtalsfrågan i rimlig tid försvåras vilket medför resursslöseri inom Åklagarmyndigheten och att inflödet till tingsrätterna kommer att minska vilket i sin tur innebär en ojämn och ryckig arbetsbelastning för domstolarna
- åklagarnas möjligheter att skicka åklagare till utsatta huvudförhandlingar försvåras vilket kommer att medföra inställda mål med resursslöseri som följd
- involverade personer i brottsutredningar kommer att ha saken hängande över sig under längre tid, oavsett om de är målsägande, misstänkta eller vittnen
- möjligheterna minskar att få skyldiga personer dömda för sina brott eftersom bevisningen försämras med tiden

En ökad och mer effektiv polisinsats mot brottsligheten kräver följsattningar även i övriga led av rättskedjan. Den stora satsningen på rättsväsendet riskerar annars att fastna på hyllorna i åklagarnas aktrum.

3. Resurser för utveckling av kvaliteten på brottsutredningarna

Under de senaste årtiondena har åklagarrollen förändrats dramatiskt. Åklagarnas kriminalpolitiska roll har fördjupats och förstärkts. Åklagarnas förundersökningsledning har utvecklats, särskilt i ärenden om mer allvarlig brottslighet. Genom bl.a. ökad internationalisering och teknikutvecklingen blir brotten allt svårare att uppdaga och utreda. För att möta denna utveckling krävs en specialisering samt ett långsiktigt och medvetet utvecklingsarbete med koncentration på områden som från kriminalpolitiska utgångspunkter är de mest angelägna. Sedan flera år pågår en kvalitetsutveckling av det operativa åklagararbetet genom metodutveckling, kompetensutveckling och specialisering.

3.1 Utvecklingscentrum

En viktig åtgärd har varit inrättandet av fyra utvecklingscentrum för utveckling och tillsyn av åklagarverksamheten. Utvecklingscentrumen ansvarar för olika brottstyper och inom dessa bygger de upp särskild kunskap och kompetens. Detta sker bl.a. genom riktade tillsynsinsatser med aktgranskning och genom analys av statistik och annan information. Arbetet utmynnar i bl.a. utbildningsinsatser samt riktlinjer och rekommendationer till ledning för det operativa åklagararbetet. En intern översyn inom myndigheten pågår av utvecklingscentrumens organisation, uppgifter och geografiska placering.

3.2 Specialisttjänster

En annan åtgärd för att höja kvaliteten är inrättandet av specialistbefattningar för bekämpningen av strategiskt viktiga brottstyper. Sådana befattningar finns idag för bekämpningen t.ex. av mängdbrott, narkotikabrott, relationsvåld och ekobrott. Under 2006-2007 inrättades inom ramen för befintlig budget också specialistbefattningar på varje kammare för bekämpningen av relationsvåld. Det ska också finnas en mängdbrottsspecialist på varje allmän åklagarkammare. Vid de internationella åklagarkamrarna finns också ca 50 åklagare med särskild kompetens för bekämpning av internationell och grov organiserad brottslighet. Av budgetskäl kan inte alla specialistbefattningar bemannas under 2008.

Åklagare på specialistbefattningar skall bygga upp en särskild kompetens för bekämpningen av en viss brottstyp och medverka med sin kompetens i metodutvecklingen. De skall i det operativa arbetet samverka med lokal polis och andra myndigheter som t.ex. socialtjänsten och bidra med sin kompetens i den lokala brottsbekämpningen. De skall vidare kompetensmässigt stödja andra åklagare som hanterar ärenden inom brottstypen. I avsnittet 1.3 ovan redovisas dessa uppgifter mer detaljerat.

För att kunna höja kvaliteten i förundersökningarna för viktiga brottstyper och därmed också öka lagföringen, krävs att nya resurser tillförs Åklagarmyndigheten. För perioden 2009-2011 yrkas därför medel för fler specialiståklagare enligt följande:

- 3.2.1 Bekämpningen av grov och organiserad brottslighet (10 åklagare),
- 3.2.2 Bekämpning av ungdomsbrott (15 åklagare),
- 3.2.3 Bekämpning av ekonomisk brottslighet (5 åklagare)

För dessa satsningar, inklusive administrativt stöd och omkostnader, beräknas ett medelsbehov på 30 miljoner kronor under treårsperioden.

3.2.1 Bekämpning av internationell och grov organiserad brottslighet – ökade insatser för åtgärder mot vinster av brott

Regeringen har tagit initiativ till ökade åtgärder och myndighetssamverkan mot grov organiserad brottslighet. En ökad uppmärksamhet och prioritet kommer att ges åt detta brottsområde.

Den allvarliga gränsöverskridande brottsligheten är omfattande. Grova narkotikabrott, människohandel, investeringsbedrägerier och andra typer av allvarlig och oftast organiserad brottslighet måste bekämpas på ett verkningfullt sätt. De vinster som brottsligheten genererar måste naturligtvis också kunna angripas på ett effektivt sätt varvid utbytet av brottsligheten måste förverkas, allt i enlighet med internationella åtaganden. Alla inslag av penninghäleri måste också kunna lagföras. För detta krävs en ökad särskild satsning inom området för organiserad brottslighet.

Utvecklingen med fler internationella inslag ger åklagarna en allt tyngre, viktigare och mer central roll när det gäller det internationella samarbetet. Ärendetillströmningen till Åklagarmyndigheten av utredningar om grov brottslighet styrs ofta av faktorer som Åklagarmyndigheten inte själv kan påverka.

Åklagarmyndigheten har begärt att regeringen under år 2008 ska tillsätta en särskild befattning som överåklagare med ett övergripande ansvar för bekämpning av den organiserade brottsligheten. Överåklagaren ska svara för den strategiska övergripande samordningen av verksamheten vid de internationella åklagarkamrarna, Säkerhetskammaren samt Riksenheten mot korruption. Överåklagaren ska för de brottsområden som ingår i ansvarsområdet företräda Åklagarmyndigheten i förhållande till samverkande myndigheter såsom Polisen, Ekobrottsmyndigheten, Tullen, Kustbevakningen, Skatteverket m.fl. och även representera Åklagarmyndigheten i Operativa rådet när det gäller mer strategiskt inriktade frågor. En ytterligare uppgift blir att i samarbete med Polisen, Tullen och andra samverkande myndigheter förbättra formerna vid samarbete i enskilda ärenden med sikte på att särskilda polisresurser ska avdelas för att utreda den organiserade brottsligheten.

De brott som normalt genererar stora brottsliga vinster handläggs vanligtvis vid Åklagarmyndigheten. Förbättrade metoder för att möjliggöra förverkande av vinster av brott har utvecklats av Åklagarmyndigheten i samverkan med Ekobrottsmyndigheten. Förberedelser vidtas också, utbildningsmässigt och operativt, för att svara upp mot krav som uppkommit genom införandet av en ny lagstiftning om utvidgat förverkande. Ett effektivt utnyttjande av denna lagstiftning kräver ytterligare resurser.

Den brottsutredande verksamheten vid de internationella kamrarna är inriktad på en bekämpning av en brottslighet med många internationella inslag och på en bekämpning av nationell grov organiserad brottslighet. Brottsbekämpningen innebär att lagföringen inte enbart skall begränsas till den brottslighet som äger rum i Sverige utan också bidra till att lagföra medbrottslingar, uppdragsgivare, finansärer eller slutliga mottagare som finns i andra länder. Avsikten är att koncentrera verksamheten till vissa åklagare som skall få möjlighet att skaffa sig särskild erfarenhet inom området och utveckla arbetsmetoder för ett effektivt bekämpande av denna typ av brottslighet. De arbetsmetoder som krävs för att komma tillrätta med den internationella organiserade brottsligheten är mycket resurskrävande och förutsätter bl.a. ett nära samarbete med polisens underrättelseverksamhet och ett omfattande internationellt åklagarsamarbete. Den särskilda utredningsmetodik som åklagarna vid internationella kamrarna utvecklar vid handläggning av internationella ärenden kan med fördel användas för bekämpning av organiserad nationell brottslighet med förgreningar över hela riket.

Eurojust är en viktig samarbetspartner i den internationella brottsbekämpningen. Åklagarmyndigheten ansvarar för den svenska regeringens representation i Eurojust genom att tillhandahålla och finansiera en nationell medlem och en biträdande nationell medlem i Eurojust. Detta sker inom ramen för befintligt anslag och har inte kompenserats genom resurstillskott. Antalet ärenden som handläggs av den svenska enheten vid Eurojust har ökat och kraven på medverkan i olika arbetsgrupper för utveckling av den europeiska brottsbekämpningen har ökat. Sverige har därför under 2007 också haft en nationell expert i Eurojust. Av budgetskäl kan denna befattning bemannas endast under delar av 2008.

Bekämpningen av grov och organiserad brottslighet är en av regeringen högt prioriterad uppgift. Såväl rättsväsendets myndigheter som andra myndigheter ökar sina insatser mot den grova organiserade brottsligheten. För att Åklagarmyndigheten skall kunna möta såväl statsmakternas krav som polis och andra myndigheters insatser inom detta brottsområde behöver de internationella åklagarkamrarna därför förstärkas med 10 kvalificerade åklagare.

3.2.2 Bekämpning av ungdomsbrottslighet

De särskilda satsningar som gjorts under 2007 när det gäller bekämpningen av ungdomsbrott bör utökas och intensifieras.

Under 2007 har en rad särskilda insatser gjorts för att åstadkomma enhetlighet och praxis vid tillämpningen av den nya lagstiftningen rörande unga lagöverträdare. Vid varje åklagarkammare finns nu särskilt utpekade ungdomsåklagare samt en samordnande ungdomsåklagare. Det arbete som bedrivits på central nivå när det gäller tillämpningen av den nya lagstiftningen har särskilt fokuserats på de nya påföljderna, förutsättningar för åtalsunderlåtelse och kraven på åklagaren att agera vid misskötsamhet och att meddela varning. Nationella rekommendationer i olika frågor har lagts fast för att uppnå en enhetlig rättstillämpning. Därutöver har särskilda insatser skett för att stärka och stödja den lokala samverkan som skett under året i enlighet med Åklagarmyndighetens regeringsuppdrag om en förstärkt lokal

samverkan med rättsväsendets myndigheter och socialtjänsten i frågan om handläggning av mål avseende unga lagöverträdare. Detta arbete har på central nivå gett en fördjupad kunskap om ungdomsåklagarnas arbete och behov av ytterligare insatser på central nivå.

Ungdomsmål förekommer i stort antal vid samtliga 34 allmänna kammare. De flesta kammare har ett stort antal kommuner att samverka med. Det är t.ex. 17 kommuner för en kammare i södra Sverige att samverka med. Många kammare har ett tiotal socialnämnder att samverka med. Vidare är det på flera håll också många olika polismyndigheter att samverka med för en och samma kammare. Samverkansinsatserna kräver betydande insatser av åklagare och kammarchef.

Arbetet som ungdomsåklagare involverar inte bara unga misstänkta utan också ofta unga målsäganden. Åklagarens uppgift är också att åstadkomma ett nära samarbete med såväl polis som socialtjänst för att hitta effektiva rutiner vid handläggningen av enskilda ärenden. Detta är särskilt viktigt mot bakgrund av det skyndsamhetskrav och den tidsfrist som gäller för handläggning av ärenden där fängelse ingår i straffskalan. Åklagaren har också skyldighet att i vissa fall personligen sammanträffa med den unge för att delge beslut om åtalsunderlåtelse eller varning vid misskötsamhet meddelats. Vid ett sådant personligt sammanträffande ska åklagaren också närmare ange skälen för beslutet och innebörden av beslutet samt samhällets syn på åtgärden samt vilka konsekvenser som kan inträffa i fall av misskötsamhet. Det är en stor pedagogisk uppgift som kräver erfarenhet och kunskap.

Det står helt klart att handläggning av ungdomsmål kräver åklagarerfarenhet och kunskap i frågor som rör bemötande av ungdomar. Vid ett antal åklagarkammare finns det ungdomsåklagare som är unga i tjänsten och i ålder och med ringa erfarenhet av möte med dagens unga lagöverträdare. Det är därför särskilt viktigt att det vid varje allmän åklagarkammare finns åklagare med stor yrkeserfarenhet och intresse för uppgiften att bekämpa ungdomsbrottligheten samt egen livserfarenhet och kunskap om ungdomar.

Att handlägga ungdomsmål är idag i många fall en tung uppgift för åklagaren. I många fall rör det sig om brottslighet som är svårutredd i den meningen att den begås i olika grupperingar med många inblandade. Målsäganden är också ofta unga och de är ofta obenägna att medverka i en brottsutredning eller i en efterföljande rättegång.

Den särskilda problematik som uppstått i anledning av att ungdomar inte vågar vittna eller vill medverka i en brottsutredning talar för att det bland ungdomar kan finnas ett minskat förtroende för de rättsvårdande myndigheterna. Det är särskilt allvarligt och på sikt förödande. Det kan inte uteslutas att det finns ungdomar som anser att de i sitt möte med företrädare för rättsväsendet blivit dåligt bemötta eller att rättsväsendet inte tagit dem på allvar. Sådana förhållanden har bland annat framkommit i det arbete som bedrivits när det gäller unga brottsoffer. Ett sådant enskilt missnöje sprider sig snabbt bland ungdomar genom t.ex. Internet. Den erfarenhet som varje enskild ungdom får av sina kontakter med polis, åklagare och domstol är därför synnerligen betydelsefull inte bara för den enskilde unge utan också för en effektiv bekämpning av ungdomsbrotten.

Mot bakgrund av detta är det av stor vikt att det vid varje åklagarkammare finns en särskilt erfaren åklagare på specialistnivå för handläggning av ungdomsmål. Den åklagarens uppgift blir också att vara samordnande ungdomsåklagare på kammaren och att svara för fortsatta och förstärkta samverkansinsatser med polisen och socialtjänsten. Enligt tidigare erfarenheter inom området kan det också konstateras att ett nära och förtroendefullt pågående samarbete mellan åklagare, polis och socialtjänst i frågor som rör handläggning av ungdomsären den skapar goda förutsättningar för att handläggningstiderna minskar och att lagföring kan ske så snabbt som möjligt.

För en ökad satsning på utvecklingen av bekämpningen av ungdomsbrott och den förstärkta lokala samverkan beräknas ett ytterligare resursbehov för motsvarande en ungdomsbrottsåklagare på specialistnivå på varje kammare för en samordnande, utvecklande och stödjande roll. Behovet uppgår således till 34 specialisttjänster. Nyrekryteringen för att täcka de behov som finns inom området unga lagöverträdare motsvarar 15 nya åklagare.

3.2.3 Bekämpning av ekonomisk brottslighet

Regeringens ambition under de närmaste åren är enligt budgetpropositionen att utveckla ekobrottsbekämpningen inom ramen för nuvarande organisation. Enligt regeringen är det angeläget att ett ännu tydligare fokus läggs på den allvarliga ekonomiska brottsligheten. Även om Ekobrottsmyndighetens spetskompetens framledes kan tas till vara på ett ännu bättre sätt än i dag, t.ex. bör myndigheten i större utsträckning kunna bistå polismyndigheterna och Åklagarmyndigheten med sina kunskaper och sin speciella kompetens, medför detta också att Åklagarmyndigheten ännu tydligare måste inrikta verksamheten mot denna typ av brottslighet.

Åklagarmyndigheten ansvarar tillsammans med främst Polisen och skattebrottsenheterna vid Skatteverket för ekobrottsbekämpningen i de 15 län som ligger utanför storstäderna och Ekobrottsmyndighetens direkta ansvarsområde. Ungefär en tredjedel av rikets brottsmisstankar avseende ekobrott hanteras vid Åklagarmyndigheten.

Skatteverkets skattebrottsenheter har resursmässigt ökat väsentligt under de senaste åren. Skatteverket har också tillförts särskilda medel för insatser inom de områden och branscher där brottsligheten erfarenhetsmässigt är både komplicerad och svårutredd. Det förväntas att detta kommer att leda till fler komplicerade utredningar, där tvångsmedel av olika slag blir vanligt förekommande. Förundersökningen i samtliga ekobrottsutredningar som handläggs vid skattebrottsenheterna leds av åklagare, vilket innebär att Skatteverkets satsning får fullt genomslag inom åklagarväsendet. Det är därför av stor vikt att Åklagarmyndigheten har de resurser som fordras för att kunna hantera och svara upp mot de krav på aktiv förundersökningsledning som Skatteverkets satsning förväntas leda till. Det kan inte nog understrykas att en ökad kompetens i rättskedjan medför ökad lagföring och fler domstolsförhandlingar vilket ställer krav på ökade resurser.

Belastningen på ekoåklagarna inom Åklagarmyndigheten har också ökat genom att dessa i inte oväsentlig omfattning används i mål med blandbrottslighet och brottslighet som ligger i gränslandet mellan ekobrott och mer omfattande traditionell grov organiserad brottslighet. Denna typ av

brott har i myndighetens statistik registrerats som t.ex. narkotikabrott eller människosmuggling. Ekoåklagarnas insatser mot denna typ av brottslighet framgår därför inte på ett tydligt sätt. Vidare kommer satsningarna på ökat förverkande av vinster av brott att medföra anspråk på ekoåklagarnas särskilda kompetens. Trycket på ekoåklagarna har därför ökat och kommer genom detta även att framöver öka ytterligare.

Under år 2008 har en intern översyn av organisationen för ekobrottsbekämpningen inom Åklagarmyndigheten genomförts. De förslag som redovisas kommer – om de genomförs - att kunna effektivisera verksamheten. Detta är dock inte tillräckligt. Ekobrottsmyndigheten har tillförts ökade anslag för ekobrottsbekämpningen i storstäderna. Åklagarmyndigheten har inte tillförts medel i motsvarande omfattning. Om ekobrottsbekämpningen ska kunna bedrivas med samma ambition i hela landet måste förstärkningar också ske inom Åklagarmyndigheten, förstärkningar som inte behöver tas från bekämpningen av annan angelägen brottslighet.

Den ökade arbetsbelastningen inom Åklagarmyndigheten avseende ekobrottsbekämpning medför behov av en förstärkning med 5 nya ekoåklagare.

4. Övriga resursbehov

4.1 Förbättrad säkerhet

Säkerhetsfrågorna har uppmärksammats i allt ökad grad och hot och våld mot åklagarna har ökat markant. Åklagarmyndighetens kostnader för såväl förebyggande säkerhetsarbete som åtgärder i samband med incidenter, har ökat. Exempelvis har en särskild befattning som säkerhetschef inrättats för att systematiskt leda säkerhetsarbetet. För perioden 2009-2011 beräknas ett behov av ytterligare ca 5 miljoner kronor för aktiva säkerhetsåtgärder. I dessa ingår kostnader dels för teknisk utrustning, rutiner och utbildning, dels för exempelvis dubblering av åklagarinsatsen i samband med hot.

4.2 Rättsväsendets informationsförsörjning och IT-stöd

Rådet för rättsväsendets informationsförsörjning (RIF-rådet) har som målbild att ett fungerande elektroniskt informationsflöde i rättskedjan ska fungera senast ingången av 2012. Åklagarna finns som ett led i mitten av kedjan och ska bygga kopplingar såväl mot polis som mot domstolar. Att antalet åklagare är färre än poliser och domare innebär inte att kostnaderna för utvecklingen av åklagarmodulen i rättsväsendets IT-system är lägre än för de övriga delarna av systemet. Polisens och domstolarnas anslagsramar är mångfalt större än Åklagarmyndighetens. De har en avsevärt bättre möjlighet att avsätta resurser för de IT-investeringar som krävs för att uppfylla målbilden. Om målbilden ska gå att förverkliga enligt planeringen krävs att regeringen i sin planering tar hänsyn till detta och omfördelar resurser mellan myndigheterna. Investeringarna för utvecklingen av system för elektronisk stämningsansökan, tvångsmedelshantering mm. beräknas under perioden 2009-2011 uppgå till lägst 40 miljoner kronor. Sammantaget med de redan gjorda investeringarna innebär det en årlig belastning på anslaget med ca 15 miljoner kronor.

5. Anslagsutveckling 2009 - 2011

5.1 Sammanfattande beräkning (tusen kronor)

Regeringens planeringsramar	2008	2009	2010	Prognos 2011
Ingående balans	-23 092	-28 788	-63 644	-102 681
Ramanslag	897 050	959 609	982 144	1 007 963
PLO-uppräkning	7 559	22 535	25 819	26 509
Anslag enligt regleringsbrev och BP 2008	959 609	982 144	1 007 963	1 034 472
Tillgängliga medel	936 517	953 356	944 319	931 791
Beräknad utgift	965 305	1 017 000	1 047 000	1 077 000
Utgående balans	-28 788	-63 644	-102 681	-145 209
Belastning på anslagskrediten	28 788	29 464	30 239	31 034
Underskott		-34 180	-72 442	-114 175
Åklagarmyndighetens yrkande	2008	2009	2010	Prognos 2011
Anslag enligt regleringsbrev och BP 2008	959 609	982 144	1 007 963	1 034 472
Yrkande om anslagshöjning				
Tillskott för återställning av ekonomisk balans		25 000	25 000	25 000
Ekonomi i balans för ökat ärendeflöde	(25 000)	37 000	71 000	106 000
Anslagshöjning	(25 000)	25 000	50 000	75 000
Kompensation för ofullständig pris- och löneomräkning		12 000	21 000	37 000
Satsningar effektivare brottsbekämpning		5 000	20 000	30 000
Grov organiserad brottslighet, 10 kvalificerade åklagare		5 000	10 000	10 000
Ungdomsbrottslighet, 15 kvalificerade åklagare			5 000	15 000
Ekobrottslighet, 5 kvalificerade åklagare			5 000	5 000
Övriga resursbehov		5 000	5 000	20 000
Förbättrad säkerhet		5 000	5 000	5 000
IT-utveckling enligt RIF:s plan				15 000
Yrkat anslag inkl pris- och löneomräkning	984 609	1 054 144	1 128 963	1 215 472
Anslag exkl. pris- och löneökningar	984 609	1 019 609	1 059 609	1 109 609
Reell ökning		60 000	40 000	50 000

5.2 Konsekvenser för personalförsörjningen

2008

Under 2007 rekryterades ett nettotillskott av 35 åklagare till Åklagarmyndigheten för att dels klara den ökande ärendetillströmningen men också som en förberedelse för pensionsavgångar under 2008 och 2009. Delvis finansierades nettotillskottet genom en belastning på anslagskrediten. För 2008, med en urholkning av anslaget med ca 25 miljoner kronor genom den låga pris- och löneomräkningen, krävs en minskning av utgiftsnivån till dessa ekonomiska förutsättningar. Jämfört med 2007 kommer därför en minskning att ske av antalet åklagare med ca 30. I genomsnitt en administratör på 2,5 åklagare ingår i beräkningen så när personalförändringar anges i åklagarantal så ingår också motsvarande detta antalet administratörer. Med en fortsatt prognostiserad ärendeökning kan arbetstrycket bli för högt och då, för att klara en rimlig arbetsmiljö, kan både ärendebalanser och genomströmningstider öka.

Statens Pensionsverk har också aviserat höjningar av premierna för statens avtalspensioner under 2008. Dessa kan komma att uppgå till ca 10 miljoner kronor. En effekt av detta kan bli att en ytterligare minskning med 10 åklagare blir nödvändig. Konsekvensen av en sådan höjning kommer troligtvis att påverka den möjliga bemanningen också för 2009- 2011.

Åklagarmyndigheten har i en särskild skrivelse till regeringen begärt 25 miljoner kronor i anslagstillskott under 2008 för att kunna förstärka verksamheten på vissa angelägna områden. Det avser bidragsbrotten, domstolarnas avarbetning av balanser samt anmälningar från Migrationsverket om brukande av falsk urkund. Med denna finansiering skulle myndigheten i stort sett kunna behålla antalet åklagare oförändrat under 2008.

2009-2011

Regeringens planeringsramar för 2009 innebär en fortsatt urholkning av anslaget. Vidare skulle den nerdragning av resurserna som gjorts under 2008 avseende vidareutbildning och metodutveckling behöva återställas till ungefär 2007 års nivå. Utöver minskningen 2008 skulle därmed en ytterligare minskning om ca 20 åklagare behöva ske 2009 för att klara anslagsramen. Om dessutom anslagskrediten ska regleras under planeringsperioden med en tredjedel per år av belastningen, behöver därutöver en minskning ske med ca 10 åklagare. Sammantaget blir minskningen under 2009 ca 30 åklagare. För att möta produktivitetskraven och regleringen av belastningen på anslagskrediten under 2010 och 2011 krävs ytterligare minskningar med ca 20 åklagare per år. Sammantaget innebär regeringens planeringsramar en minskning av antalet åklagare under perioden 2008–2011 med ca 100 åklagare och 40 administratörer. Samtidigt beräknas ärendeinflödet öka med ca 40 000 ärenden motsvarande arbetet för 115 åklagare. Som angetts i avsnitten ovan är en sådan utveckling inte möjlig om regeringens satsning på rättsväsendet ska få en effekt.

I enlighet med avsnitten ovan yrkar Åklagarmyndigheten istället om resursförstärkningar för att dels kunna klara ett ökande ärendeinflöde med hög kvalitet på förundersökningar och åklagarbeslut, dels för att utveckla metoder för ökad lagföring inom prioriterade områden. En konsekvens av denna medelstilldelning skulle bli ett nettotillskott med 55 åklagare under 2009,

ytterligare 40 under 2010 och 35 under 2011 d.v.s. sammantaget 140 åklagare. Med de satsningar som krävs för en ökad säkerhet och utveckling av rättsväsendets IT-stöd yrkar Åklagarmyndigheten om reella anslagstillskott under perioden enligt följande:

2009	60 miljoner kronor
2010	40 miljoner kronor
2011	50 miljoner kronor

5.3 Lokalförsörjningen

Under de närmaste åren är det aktuellt med byte av lokaler för några av Åklagarmyndighetens största arbetsplatser.

Ett Rättscentrum kommer att uppföras i Göteborg. I anslutning till polishuset byggs ett hus för Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten i Göteborg. Ett nytt häkte kommer att byggas intill polishuset och på samma fastighet kommer ett hus att uppföras för Göteborgs tingsrätt. För åklagarverksamheten i Göteborg beräknas inflyttning ske i november 2009.

I Malmö projekteras för en om- och tillbyggnad av polishuset. I den tillbyggda delen av polishuset kommer Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten i Malmö samt tingsrättens säkerhetssal att inrymmas. För åklagarväsendets del planeras flytt till andra halvåret 2011.

I Halmstad planeras för en om- och tillbyggnad av polishuset, dit Åklagarkammaren i Halmstad kommer att flytta. Inflyttning beräknas ske i augusti/september 2009.

I Östersund kommer Polisen att flytta till nya lokaler. Planering pågår och Åklagarkammaren i Östersund kommer sannolikt att flytta till dessa lokaler under hösten 2009.

I Örebro planeras för en tillbyggnad av polishuset och samtidigt planeras för ett hus invid polishuset där bl.a. Örebro tingsrätt och länsrätten i Örebro kommer att finnas. För Åklagarkammarens i Örebro del pågår diskussioner om en inflyttning i det tillbyggda polishuset.

Hösten 2008 kommer ett nytt polishus i Kalmar att stå färdigt och Åklagarkammaren i Kalmar kommer i november 2008 att samlokaliseras med polisen i de nya lokalerna.

6. Investeringar och låneram

Sedan år 2003 pågår ett omfattande arbete med att utveckla Åklagarmyndighetens nya IT-stöd inom ramen för den strategiska plan som upprättats inom Rådet för rättsväsendets informationsförsörjning.

Basversionen av Åklagarmyndighetens nya diarie- och ärendehanteringssystem Cåbra togs i drift under 2007. De aktiverade utgifterna för utvecklingen av systemet uppgick då till drygt 60 miljoner kronor. Avskrivningstiden för systemet är beräknad till 5 år, vilket innebär en årlig kostnad på drygt 14 miljoner kronor. För driftsättningen av systemet har även investeringar i teknisk utrustning och vissa programvaror gjorts. En vidareutveckling av Cåbra-systemet som omfattar funktionalitet för en strukturerad

stämningssökan, tvångsmedelshantering och kommunikation mot domstol har påbörjats under slutet av 2007 och beräknas pågå till slutet av 2011. De aktiverade utgifterna för vidareutvecklingen beräknas komma att uppgå till 40 miljoner kronor. För att möjliggöra vidareutvecklingen av Cåbra måste ytterligare investeringar i teknisk utrustning och programvaror göras främst under 2009.

Bland övriga investeringar 2008 kan nämnas den fortsatta utvecklingen av ett elektroniskt arkiv. Systemet kommer att driftsättas i början av 2009. Under kommande år beräknas även investeringar tillkomma för ökad säkerhet och mobilitet i IT-användandet i verksamheten. Utveckling pågår av ekonomisystemet Agresso för att kunna ta emot och sända fakturor i elektronisk form samt av personal- och lönesystemet Palasso för att utvidga användningen av egenrapportering för alla anställda.

Investeringsbeloppen i nedanstående tabell inkluderar förutom ovanstående också löpande återanskaffning av dator- och kontorsutrustning och möbler.

Tabell: Låneramar 2008-2011

Utgiftsområde 4, anslag 4:3	2008	2009	2010	2011
IB lån i Riksgäldskontoret och finansiell leasing	105 979	100 700	104 300	104 800
Beräknad nyupplåning och utökning av fin leasing	25 600	34 700	32 100	29 900
Varav för investering i immateriella tillgångar	8 000	15 000	10 000	10 000
Beräknad amortering	30 879	31 100	31 600	35 400
UB lån i Riksgäldskontoret och finansiell leasing	100 700	104 300	104 800	99 300
Beslutad/Föreslagen låneram	110 000	115 000	115 000	115 000
Beräknad ränteutgift	4 392	4 356	4 443	4 337
Ränteantagande för nyupplåning	4,25%	4,25%	4,25%	4,25%
Finansiering av räntor och amorteringar	35 271	35 456	36 043	39 737

7. Översikt över verksamhetens finansiering, Åklagarmyndighetens yrkande

Anslaget 4:3 (tkr)	2007	2008	2009	2010	2011
Åklagarmyndigheten	Utfall	Beräknat	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Anslag inkl. pris och löneomräkning	965 975	984 609	1 054 144	1 128 963	1 215 472
Avgiftsinkomster och andra ersättningar	9 896	10 000	10 000	10 000	10 000
Bidrag	2 556	2 500	2 500	2 500	2 500
Finansiella intäkter	475	100	500	500	500
Summa intäkter	978 902	997 209	1 067 144	1 141 963	1 228 472

ÅKLAGARMYNDIGHETEN

Åklagarmyndigheten, Box 5553, 114 85 Stockholm
Tel: 08-453 66 00, e-post: registrator@aklagare.se
Webbplats: www.aklagare.se